

ikke endnu have kunnet gjøres. Men just fordi Lovudkastet gaaer ud paa, at tilfredsstille denne Trang, indrømmer jeg fuldkomment, at det er rigtigt, hvad den ærede 4de Landssthingsmand for Kjøbenhavn (Blethingberg) udtalte, at Lovens Omfang burde afmaales efter det Nødvendige, og jeg troer, at den er det; men jeg tilstaaer, at jeg bedømmer Nødvendighedens Omfang noget anderledes, end den ærede Landssthingsmand gjorde. Jeg skal ikke komme tilbage til at spørge om Antallet af de Personer, om hvilke her er Tale; er Antallet lidet, saa ville Anvenderne af Loven blive saa, men hver enkelt Anvendelse er lige berettiget, og jeg troer, at her træffer den Betragtning, der gaaer ud fra det Politiske og fra Grundloven, aldeles sammen med, hvad der fra det religiøse Standpunkt udtaltes af den ærede Landssthingsmand for Sorø (Kierkegaard). Men, naar jeg nu har søgt et Maal for det Nødvendige, saa har jeg just søgt at finde, hvad der er overordentligt vigtigt for Bestyrelsen, naar den skal bevæge sig i saa vanskelige Tider, som disse ere, og paa et saa vanskeligt Gebeet, som det vel vil anerkjendes at være, hvorpaa denne Lov bevæger sig, det er at finde et Standpunkt, der er consequent og ganske fremgaaer af Retten selv. Naar jeg nu spurgte mig, hvad der skulde gjøres for de Borgere, der efter Grundloven havde Krav paa Afgang til alle politiske Rettigheder, og altsaa ogsaa til at faae de Handlinger fuldbyrdede, hvortil saadanne Rettigheder ere knyttede, hvad Krav de kunde have, saa maatte jeg erkjende, at der skulde for dem opstilles saadanne Former for disse Handlinger, som de ikke med nogen Frihed og Ret kunde unddrage sig. Naar der altsaa nærmest var Spørgsmaal om Hgteskab, saa maatte det overveies, hvilke Borgere der aldeles intet Krav kunde reise paa en ny Form for Hgteskabs Stiftelse, fordi Staten, uden i mindste Maade at gribe ind i deres Ret eller Frihed, kunde henvise dem til den allerede bestaaende Orden, og det gjalder om alle dem, der bekjende sig til et Troesfællesskab, for hvilket den kirkelige Vielse allerede her i Danmark er ordnet. Da kan Ingen med Ret og Frihed sige: jeg bekjender mig til det og det kirkelige Samfund, men jeg vil ikke modtage Vielse deri, og altsaa kræver jeg en Lei-

lighed til at indgaae Hgteskab derudenfor. En saadan Fordring er aldeles uberettiget. Men for det Første have de Borgere et Krav, som siges, og nu med Rette, uden at man kan indvende Noget derimod: „Vi høre ikke til noget af de saaledes ordnede Samfund, at en kirkelig Vielse deri kan finde Sted, hverken jeg eller den, med hvem jeg vil indtræde i Hgteskab“. For det Første disse. Men dernæst, naar man tager Sagen nøie og strengt, saa kan ethvert Hgtespar, der kommer fra forskjellige religiøse Sider, sige: „der gives ingen kirkelig Vielsesform, der passer for os To; thi vi have Lov til at indgaae Hgteskab, uden at I have Lov til at forekaste os, at enten den Ene eller den Anden ikke troer og ikke tilhører det Samfund, til hvilket han erklærer sig at henhøre.“ Naar der altsaa kommer en Katholik og en Lutheraner, saa kunne de med Frihed — om der ogsaa maaskee i det enkelte Tilfælde kan opkastes Tvivl om Sandheden deraf — saa ere de berettigede til at sige: Vi finde ikke nogen for os adæqvart kirkelig Vielse; thi jeg, Lutheraneren, respecterer ikke den katholske Præsts Vielse, og jeg, Katholiken, respecterer ikke den lutheranske Præsts Vielse. Vi forlange altsaa, at vi kunne faae Handlingen udført, saae Hgteskabet stiftet, uden at underkaste os en Hindring, der for den Ene eller Anden af os har Noget, der trykker vor Samvittighed. Thi vi ere ikke berettigede til at nægte det, naar En siger: Jeg vil ikke modtage Vielsen af en anden Præst end min egen, den, der hører til mit Troesfællesskab; thi jeg vil ikke drive Gjak med Vielsen, og jeg troer, det er at drive Gjak dermed, naar jeg lader Ordet udtale af en Præst, som jeg ikke respecterer for at være Præst. I mangfoldige Tilfælde ville maaskee saadanne Vittringer ikke være sande; men de kunne være det, og vi ere ikke berettigede til at benægte deres Sandhed, naar de fremsættes. Dernæst, naar jeg betragter Sagen fra Kirkens Side, saa troer jeg ikke, at den kan sige, at der gribes ind i dens Stilling eller Forfatning, naar man siger, at den skal have Lov til at udtale sig om Formen for Hgteskabets Stiftelse for dens egne Medlemmer, men tillige siger, at man indrømmer Gyldigheden af borgerligt Hgtes-